

Onderwerp: Memo milieuzone brom- en snorfietsen Diemen
Datum: 12 oktober 2021
Portefeuillehouder: M. Sikkes
Team: Ruimtelijk Beleid
Steller: M. Reijnen
+31 203144681
Mirjam.Reijnen@diemen.nl

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

Vanuit de gemeenteraad van Diemen is bij de behandeling van de ontwerp beleidsnota Elektrische rijden en opladen in Diemen in 2019 de vraag gekomen of de mogelijkheid van het verbieden in Diemen van brommers / scooters met tweetakt motoren kan worden onderzocht.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 12 oktober 2021

Samenvatting

Hieronder bij 'Inhoud' wordt nader ingegaan op de vraag waarom er milieuzones zijn, welke regelgeving van toepassing is, welke gemeenten reeds een milieuzone hebben en hoe deze er op hoofdlijnen uitziet, en wat een milieuzone voor brom- en snorfietsen voor Diemen zal opleveren. De conclusie is dat een milieuzone voor brom- en snorfietsen met tweetakt motoren heel weinig zal opleveren. Het advies aan de raad is daarom om geen milieuzone in te stellen voor oude brom- en snorfietsen.

Inhoud

Vooraf/Algemeen

Vanuit de gemeenteraad van Diemen is bij de behandeling van de ontwerp beleidsnota Elektrische rijden en opladen in Diemen in 2019 de vraag gekomen of de mogelijkheid van het verbieden in Diemen van brommers / scooters met tweetakt motoren kan worden onderzocht.

In deze memo wordt nader ingegaan op de vraag waarom er milieuzones zijn, welke gemeenten reeds een milieuzone hebben en hoe deze er op hoofdlijnen uitziet, en wat een milieuzone voor brom- en snorfietsen voor Diemen zal opleveren.

Aan het eind volgt een conclusie en advies aan de gemeenteraad.

1. Waarom zijn er milieuzones en wat houdt een milieuzone in?

De lucht in steden is vaak vervuild door uitlaatgassen van onder andere verkeer. Hierdoor leven Nederlanders gemiddeld ongeveer een jaar korter. Schone lucht is dus letterlijk van levensbelang. Om de luchtkwaliteit te verbeteren, kunnen gemeenten een milieuzone invoeren. Een milieuzone is een gebied in een stad waar bepaalde vervoersmiddelen niet mogen rijden. Een milieuzone kan bijvoorbeeld gelden voor dieselvrachtauto's en –autobussen en dieselpersonen- en bestelauto's. In Amsterdam en Den Haag geldt de milieuzone ook voor brom- en snorfietsen en/of taxi's. Met name tweetakt brom- en snorfietsen zijn zeer vervuilend. Sinds 2018 mogen er daarom nog alleen maar brommers, snorfietsen en scooters verkocht worden die voldoen aan de Euro 4 emissie eisen. Dat betekent dat de tweetakt brommers, snorfietsen en scooters langzaam uitsterven in Nederland.

Op 1 januari 2025 wordt het bovendien helemaal verboden om een nieuwe snorfiets op benzine te kopen. Het verbod zal alleen gelden op snorfietsen en niet voor scooters en brommers met een verbrandingsmotor. Er is op dit moment nog geen hard besluit over deze categorie tweewielers

genomen, maar er is een grote kans dat de verkoop van scooters en brommers op benzine vanaf 2030 verboden zal worden

Een milieuzone kan worden opgesteld op basis van Wegenverkeerswet 1994. Cruciaal is dat het besluit zorgvuldig wordt voorbereid en dat dus ook de effecten van het te nemen besluit inzichtelijk zijn gemaakt. Wat is de verwachte milieu verbetering en wat zijn de nadelige gevolgen voor gebruikers/eigenaren van bepaalde brom- en snorfietsen. In dat kader is het ook goed om te denken aan een overgangsregeling en andere flankerende maatregelen.

De handhaving van een milieuzone is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Meestal zetten zij camera's in of buitengewoon opsporingsambtenaren om te controleren of iedereen zich aan de verkeersregels voor milieuzones houdt. Deze camera's kunnen automatisch nummerplaten herkennen door een foto van het kenteken te koppelen aan het kentekenregister van de RDW. Bij een overtreding van de milieuzone volgt er een boete. In Amsterdam is deze boete voor brom- en snorfietsen € 70,-.

2. Welke gemeenten in Nederland hebben een milieuzone en voor welke voertuigen gelden deze?

Er zijn momenteel 12 grotere gemeenten in heel Nederland die een milieuzone hebben ingesteld. Dit zijn de gemeenten Amsterdam, Utrecht, Den Haag, Rotterdam, Arnhem, Breda, Tilburg, Den Bosch, Eindhoven, Rijswijk, Delft en Leiden.

Al deze gemeenten hebben een milieuzone voor bepaalde vrachtauto's, bestelauto's en autobussen. Alleen de gemeenten Amsterdam en Den Haag kennen een milieuzone voor brom- en snorfietsen.

Voor Amsterdam geldt dat de volgende dieselveertuigen toegang hebben binnen de milieuzone van Amsterdam:

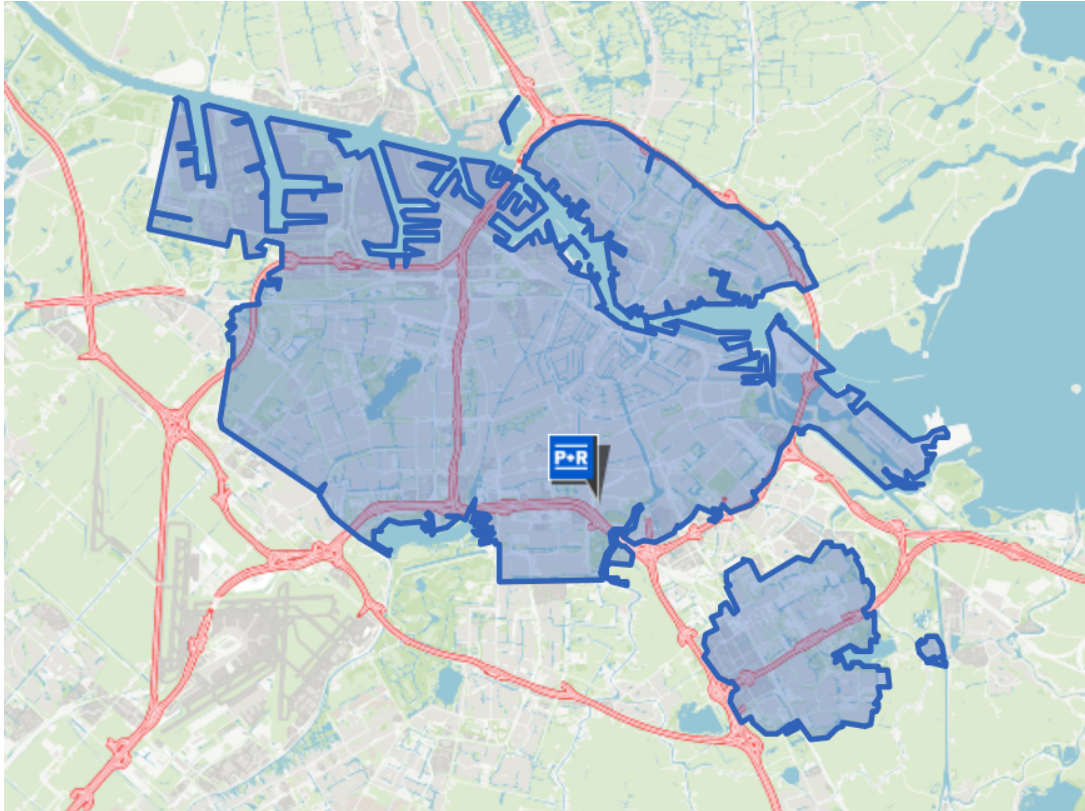
- vrachtauto's: emissieklasse 4 of hoger
- bestel- en personenauto's: emissieklasse 4 of hoger
- autobussen: emissieklasse 4 of hoger
- brom- en snorfietsen: DET van na 1 januari 2011
- taxi's: DET van na 1 januari 2009

(DET staat voor Datum Eerste Toelating)

3. Hoe ziet de milieuzone van Amsterdam voor brom- en snorfietsen precies in elkaar?

Sinds 1 januari 2018 geldt in Amsterdam een milieuzone voor brom- en snorfietsen. Een brom- of snorfiets met een Datum Eerste Toelating (DET) van 2010 of ouder, mag daardoor niet meer in de bebouwde kom rijden. Het gaat om 2-takt en 4-takt brom- en snorfietsen. In sommige gevallen kan een ontheffing verkregen worden.

De milieuzone van Amsterdam voor brom- en snorfietsen wordt getoond in onderstaande afbeelding:

Uit bovenstaande afbeelding blijkt dat deze milieuzone van Amsterdam voor de gehele bebouwde kom geldt. Tussen Amsterdam Oost en Zuidoost liggen Diemen en Duivendrecht welke beiden op dit moment nog geen milieuzone kennen voor brommers en snorfietsen.

4. Kunnen alleen tweetakt motoren worden verboden binnen een bepaalde zone?

Vaststaat dat tweetakt motoren het meest vervuילend zijn. Het weren van tweetakt motoren is niet handhaafbaar omdat het RDW niet registreert welk type motor er in de bromfiets zit. Amsterdam heeft dan ook gekozen om alle voertuigen ouder dan en bepaalde datum te weren en heeft geen zone ingevoerd waarmee alleen tweetakt motoren worden verboden in de zone. Dit blijft volledig in stand bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Het wordt dus niet reëel (want niet handhaafbaar) geacht alleen tweetakt motoren uit te sluiten. Wel kunnen gelet op de Amsterdamse aanpak oudere brom- en snorfietsen in een milieuzone worden geweerd.

Juridisch zijn er mogelijkheden om middels een verkeersbesluit een milieuzone in het leven te roepen waarmee er dus niet met bepaalde voertuigen gereden mag worden in Diemen. Amsterdam heeft dit dus reeds gedaan. Blijkens het betreffende verkeersbesluit is hier wel de nodige voorbereiding aan vooraf gegaan (onderzoek naar de te verwachten effecten, uitvoeringsaspecten (het controleren) en eventueel ook een ontheffingen- en/of subsidiebeleid).

Voor een Diemense besluit zou het zeer verstandig zijn om op zoveel mogelijk aspecten aan te sluiten bij de Amsterdamse verkeersbesluit. Voor de weggebruiker is het ook het meest duidelijk en prettig als de milieuzonering(en) op elkaar zijn afgestemd.

5. Welke voordelen geeft een milieuzone voor brom- en snorfietsen?

De voornaamste reden om een milieuzone in te voeren is het verbeteren van de luchtkwaliteit. Daarnaast zorgen brommers en snorfietsen voor geluidsoverlast.

Zoals uit het Academische Werkplaats project (GGD Gelderland Midden) blijkt kunnen brommers zeer lokaal (bijvoorbeeld op een fietspad) een forse milieubijdrage hebben. Een paar conclusies uit dat onderzoek:

- Brommers en scooters zijn een grote bron van luchtverontreiniging op fietspaden. Brommers en scooters dragen tot 23% bij aan de concentraties luchtverontreiniging op de gemeten fietspaden. Op drukke brommerroutes in met name de grote steden zal dat nog meer zijn.

- Tweetakt en viertakt brommers en scooters zijn beide ongeveer verantwoordelijk voor de helft van de luchtverontreiniging van brommers en scooters
- Twee- en viertakt brommers en scooters veroorzaken op fietspaden meer hoge pieken ultrafijnstof dan ander verkeer
- Tweetakt brommers en scooters veroorzaken hogere pieken luchtverontreiniging dan viertakt brommers en scooters.

6. Wat zou een milieuzone voor brom- en snorfietsen Diemen kunnen opleveren?

6.1 Luchtkwaliteit

Er is contact gezocht met de GGD Amsterdam welke voordelen voor luchtkwaliteit een milieuzone voor brom- en snorfietsen voor Diemen zal opleveren.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bijdrage van tweewielers aan de luchtkwaliteit in Diemen voor de componenten Stikstofdioxide (NO₂), Roet en fijn stof (PM_{2.5}).

Deze gegevens zijn gebaseerd op de Grootchalige Concentraties Nederland (GCN) van 2018. GCN gegevens geven de gemiddelde concentratie per km².

Bij de interpretatie van GCN data moet met een aantal zaken rekening worden gehouden. GCN gegevens zijn gebaseerd op de emissies in heel Nederland en niet alleen van het beschouwde gebied (in dit geval Diemen). Anders gezegd, de concentratiebijdrage van tweewielers in Diemen wordt niet alleen bepaald door de uitstoot van tweewielers in Diemen, maar ook door de emissie in omliggende km² vakken/gemeentes. Bij 'lage' bronnen (zoals tweewielers) is er meer ruimtelijke samenhang tussen de emissie- en concentratiebijdragen. Bij 'lage' bronnen is het verschil in concentratiebijdrage tussen de diverse km² vakken een redelijk goede benadering voor de lokale bronbijdrage. Deze getallen geven dus een aardige indicatie van hoeveel de tweewielers bijdragen aan de lokale concentraties in Diemen. Overigens zitten in tweewielers ook motoren, dus de uitkomsten voor brom- en snorfietsen zullen nog iets lager zijn.

Component	Bijdrage Tweewielers op provinciale en gemeentelijke wegen aan concentratie	Gemiddelde concentratie in Diemen (µg/m³)	% bijdrage tweewielers aan lokale concentratie
NO₂	0.05	22.1	0.23%
Roet	0.0028	0.86	0.33%
Fijn Stof (PM_{2.5})	0.037	11.63	0.32%

Zoals in de tabel af te lezen is, is de bijdrage van tweewielers aan de totale gemiddelde concentratie zeer gering. Voor roet is de bijdrage bijvoorbeeld 0.33%.

Gemiddeld genomen voor Diemen hebben tweewielers dus slechts in zeer beperkte mate invloed op de luchtkwaliteit.

6.2 Geluid(overlast)

Brommers en scooters zorgen voor geluidsoverlast. Uit de resultaten Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen (2016) blijkt dat de meeste geluidsoverlast wordt veroorzaakt door (ver)bouwen/slopen/graven (13%), brommers/scooters (13%), burens (10%), verkeer op wegen waar je minder dan 50 km/uur mag rijden (6%) en vliegverkeer (4%).”

Echter, een milieuzone verbiedt niet alle brommers en snorfietsen, alleen een ouder type. Dit zal dus daarom beperkt effecten hebben op het geluidsoverlast.

7. Conclusie en advies

Uit de verkregen informatie is gebleken dat het instellen van een milieuzone binnen Diemen voor brom- en snorfietsen weinig oplevert. De bijdrage van deze tweewielers aan de gemiddelde concentratie van NO₂, roet en fijnstof is dermate klein dat een milieuzone ook daadwerkelijk verbetering van de luchtkwaliteit opbrengt. Daarnaast haalt Diemen ook voordelen uit de

Amsterdamse milieuzone voor brom- en snorfietsen omdat deze milieuzone bijna om Diemen heen gevouwen ligt. Dat maakt dat de gebruiksmogelijkheden voor een oude brom/snorfiets heel beperkt zijn. Daarnaast zal het invoeren van een milieuzone voor brom- en snorfietsen die ouder zijn dan een bepaalde datum, weinig opbrengen voor eventuele geluidsoverlast. Jongere modellen van deze twee- en viertaktmodellen blijven immers wel gewoon rondrijden. Bovendien zullen mede door de veranderende wetgeving de oude brommers en snorfietsen gaan verdwijnen uit het straatbeeld. Advies is om geen milieuzone in te stellen voor brom- en snorfietsen in Diemen.

Bronnen

https://www.ggdgezondheidsbeeld.nl/wp-content/uploads/2018/02/gib_amstelland_volwassenen_in_diemen_2016-1.pdf (p18)

[Adembenemende brommers \(academischewerkplaatsmmk.nl\)](https://www.milieuzones.nl/locaties-milieuzones)

<https://www.milieuzones.nl/locaties-milieuzones>

[Milieuzone brom- en snorfietsen - Gemeente Amsterdam](https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-34281.html?zoekcriteria=%3fzkt%3dUitgebreid%26pst%3dTractatenblad%257CStaatsblad%257CStaatscourant%257CGemeentebblad%257CProvinciaalblad%257CWaterschapsblad%257CBladGemeenschappelijkeRegeling%257CParlementaireDocumenten%26vrt%3dmilieuzone%26amsterdam%26zkd%3dInDeGeheleText%26dpr%3dAlle%26spd%3d20170619%26epd%3d20170619%26sdt%3dDatumPublicatie%26ap%3d%26pnr%3d1%26rpp%3d10&resultIndex=0&sorttype=1&sortorder=4)

[https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-](https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-34281.html?zoekcriteria=%3fzkt%3dUitgebreid%26pst%3dTractatenblad%257CStaatsblad%257CStaatscourant%257CGemeentebblad%257CProvinciaalblad%257CWaterschapsblad%257CBladGemeenschappelijkeRegeling%257CParlementaireDocumenten%26vrt%3dmilieuzone%26amsterdam%26zkd%3dInDeGeheleText%26dpr%3dAlle%26spd%3d20170619%26epd%3d20170619%26sdt%3dDatumPublicatie%26ap%3d%26pnr%3d1%26rpp%3d10&resultIndex=0&sorttype=1&sortorder=4)

[34281.html?zoekcriteria=%3fzkt%3dUitgebreid%26pst%3dTractatenblad%257CStaatsblad%257CStaatscourant%257CGemeentebblad%257CProvinciaalblad%257CWaterschapsblad%257CBladGemeenschappelijkeRegeling%257CParlementaireDocumenten%26vrt%3dmilieuzone%26amsterdam%26zkd%3dInDeGeheleText%26dpr%3dAlle%26spd%3d20170619%26epd%3d20170619%26sdt%3dDatumPublicatie%26ap%3d%26pnr%3d1%26rpp%3d10&resultIndex=0&sorttype=1&sortorder=4](https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-34281.html?zoekcriteria=%3fzkt%3dUitgebreid%26pst%3dTractatenblad%257CStaatsblad%257CStaatscourant%257CGemeentebblad%257CProvinciaalblad%257CWaterschapsblad%257CBladGemeenschappelijkeRegeling%257CParlementaireDocumenten%26vrt%3dmilieuzone%26amsterdam%26zkd%3dInDeGeheleText%26dpr%3dAlle%26spd%3d20170619%26epd%3d20170619%26sdt%3dDatumPublicatie%26ap%3d%26pnr%3d1%26rpp%3d10&resultIndex=0&sorttype=1&sortorder=4)

<https://www.amsterdam.nl/parkeren-verkeer/milieuzone/besluitvorming/>

<https://www.raadvanstate.nl/@118527/201810220-1-a2/>

https://www.amsterdam.nl/veelgevraagd/?productid=%7BB9B8F66D-0366-4082-A871-D3FBB789BC25%7D#case_%7BD68B7B44-62D3-4E39-AB4C-BE6598ACC12E%7D

- EINDE -